

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1508. usque ad annum 1513

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118456

§. 63. Reichlinus propter Rabbinorum libros a Coloniensibus Theologis
vexatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66433)

pore Imperatoris, ac S. R. I. Electorum nomine Suevici foederis *Triumvir* feligebatur, Oenipontum ad Cæsarem ablegatus.

Sæcul. XVI.
A.C. 1511.

§. LXIII.

Reuchlinus propter Rabbinorum libros a Coloniensibus Theologis vexatus.

Verum tam amplios, quibus Reuchlinus claruit, honores non parum diminuit, bellum literarium, quod contra eum Colonienses Theologi suscitaverunt; quidam enim præfatæ urbis Judæus, nomine Pfefferkorn, dudum inter gentis suæ Viros Messiam se esse fingebat, cum vero suam fraudem detectam comperiret, Christianorum sacris sese addixit, simulque Hochstrato Ord. FF, Prædicatorum in Germania Inquisitori, necnon Arnaldo Tungrensi in Coloniensi Universitate Theologiæ Professori suggestit, quod consultum esset, ut omnes Judæorum libri, utpote impietatibus, blasphemis, ac superstitionibus pleni comburerentur: Ambo hanc in rem a Maximiliano edictum promulgari petebant, quibus lubenter annuit Imperator: Illud vero edictum, ut revocaretur, instabant Judæi, qui in aula Cæsarea plurimum gratia valebant, causati, quod Pfefferkornius omnia perlu-

Paul. Jov. in
elog. c. 143.

Dupin. Bibl.

Script. t. 14.

Sæc. 16. p. 2.

Argentre

collect. jud.

de novis er-

roribus t. 1.

p. 349.

Spond. ad

ann. 1510.

n. 14.

Hist. Eccles. Tom. XXXII.

I itra-

Sæcul. XVI.
A.C. 1511.
straret compita, eorum ædes ingredere-
tur, librosque vi e manibus ipsorum e-
velleret: Interea vero Reuchlinus hujus
edicti executionem Stutgardiaë fieri præ-
pedivit. Igitur Cæsar Coloniensi, Mo-
guntinæ, Oxfordiensi, atque Heidelber-
gensi Universitatibus negotium dedit, ut
hac super re, junctis Reuchlini, Victoris
Corbei & Jacobi Hochstrati consiliis,
sententiam suam edicerent. Reuchlinus
a ceteris interrogatus, scripto mentem
suam integra fide aperuit, duo genera li-
brorum Judaicorum distinguens, quorum
quidam de variis argumentis ad religio-
nem non spectantibus tractantes, alios
autem recta adversus Christianam fidem
elucubratos dixit, censuitque primos uti-
litate sua fors haud carere, ceteros vero
supprimendos esse.

*Vander-
Hardt. p. 16.
part. 2.*

Pfefferkornius, cujus quæstui hæc
Reuchlini sententia minus favebat, eum
confutaturus librum Germano idiomate
edidit, quem *speculum manuale* inscripsit,
cui Reuchlinus alium opposuit, titulum-
que præfixit: *Speculum oculare*, in quo
conqueritur, adversarios suos plusquam
triginta calumnias in eum effutiisse.
Theologi Colonienses Reuchlini librum
examine subjecerunt, ac omnino quadra-
ginta quatuor propositiones ex eo decer-
perunt, quas latine redditas Arnaldus
Tun-

Tungrensis cum notis earum cuilibet specie-
 ciatim subjunctis publici juris fecit, illas-
 que Colonienses Theologi erroris, hæ-
 resisque accusarunt. Adversus hos Reu-
 chlinus latinam concinnavit apologiam
 Cæsari nuncupatam, qua edita coram
 Hochstrato Inquisitore, præsentem Electro-
 re Moguntino, comparere jubebatur; cum
 vero ob grave senium, adversamque va-
 letudinem ipse venire præpediretur, Pro-
 curatorem misit, qui nomine suo Hoch-
 stratum hujus causæ judicem, utpote si-
 bi summe adversantem, recusaret; cum
 vero Reuchlini exceptio non admittere-
 tur, Procurator Romam provocavit. Ea
 etiam appellatione sprete, Hochstratus
 sententiam pronuntiavit, qua libri, cui ti-
 tulus *Speculum oculare*, lectionem prohi-
 buit. Reuchlinus ab hac sententia ad
 Sacram Sedem appellavit: Papa vero
 hujus causæ cognitionem ad Episco-
 pum Spirensis, atque Electorem Pala-
 tinum remisit, qui sex nominarunt Com-
 missarios, qui erant Thomas Trusches,
 Georgius de Swalbac, Philippus Flers-
 heim, Virgilius Sickinger, Jodocus Gal-
 lus, & Wolfgangus Fabricius Capito. Hi
 Judices Spiræ congregati utrique liti-
 gantium parti diem dixerunt, Reuchli-
 nus equidem comparuit, Hochstratus
 vero recusata hujus tribunalis auctorita-
 te

Sæcul. XVI.
 A.C. 1511.

*Hist. Univ.
 Paris. t. VI.
 p. 47. & seq.*

*Jo. Sleidan.
 de statu Rel.
 & Reip. l. 2.
 fol. 22. & seq.*

Sæcul. XVI te condemnatus est, eo quod citationi non
 A. C. 1511. paruisset.

Instructis interea Spiræ hujus iudicii
 actis Theologi Colonienses suorum quos-
 dam Lutetiam Parisiorum ablegarunt,
 qui Theologicæ Facultati articulos ab
 Universitate Coloniensi rejectos expone-
 rent, ac desuper iudicium ferri postula-
 rent. Parisienses Theologi conventu ha-
 bito, Mense Augusto Anno Salutis mil-
 lesimo quingentesimo decimo quarto sen-
 tentiam ab octoginta Doctoribus subscri-
 ptam pronuntiant, qua Reuchlini librum
 igne comburendum censebant. Hanc
 sententiam jam Mense Februario a Theo-
 logis Coloniensibus executioni datam
 fuisse, existimat Dupinus, quamvis vero
 similis videatur, id nonnisi post prola-
 tum Parisiensis Facultatis iudicium con-
 tigisse. Pfeffenkornius hac victoria ela-
 tus novum opus edidit adversus Reuch-
 linum, cui titulum præposuit, *Cymba-
 lum tinniens*; unde Reichlinus denuo
 causam suam Romam deferre, ac decisi-
 vam a Papa sententiam exorare com-
 pellebatur. Ferme omnes Europæ Do-
 ctiores Reuchlino favebant, ejusque Pro-
 curatori quamplurimi Principes ac Ger-
 manicæ Præfules literas commendatitias
 Romam perferendas committebant, quin
 etiam omnes doctrina ac politiorum ar-
 tium peritia conspicui Romæ Reuchlini
 causam

Argentre
 l. c. p. 350.

causam tuebantur; abundabat enim eo ^{Sæcul. XVI.}
 tempore amplissima hæc Civitas Viris ^{A. C. 1511.}
 non solum Græci ac Latini, sed etiam
 Hebraici idiomatis scientia longe claris-
 simis. Ceterum hujus causæ cognitio
 a summo Pontifice demandata est Gri-
 mano Cardinali, cui adjungebatur An-
 conitanus Cardinalis, ipsiusque Hochstra-
 ti auctoritati datum, ut etiam Cajeta-
 nus itidem Cardinalis, necnon Sylvester
 Prierius Magister Sacri Palatii, ambo Or-
 dinis FF. Prædicatorum alumni aggreg-
 arentur. Nec tamen horum favor a-
 deo prævaluit, ut hi Judices Hochstrato
 patrocinentur; hinc ille haud amplius
 obtinere poterat, quam litis inducias;
 tractu tamen temporis Reuchlino adver-
 santes cum eo in gratiam redire compel-
 lebantur, ipsique Dominicani litis ex-
 pensas pendere, ac Romæ absolutionis
 sententiam procurare decreverant; Reu-
 chlinus enim quosdam hujus Sacri Or-
 dinis Viros semper sibi amicitia junctos
 numerabat, qui illum ob eximiam lingua-
 rum eruditionem plurimi habebant; i-
 mo in ipso disputationum æstu hi ipsi
 phures Reuchlino chartas tradebant, in
 quibus ejus doctrinæ applaudebant.